

شراب و قمار

کلیدواژه: شراب، قمار، سود، زیان، [گناه](#)، [عذاب](#) .
پرسش: منظور از سودهایی که در [آیه ۲۱۹ سوره بقره \(۲\)](#) برای شراب و قمار بیان شده، چیست؟
پاسخ: در [آیه ۲۱۹ سوره بقره \(۲\)](#)، سود و زیان‌های شراب و قمار با هم مقایسه شده و برتری زیان‌ها و گناه سنگین آنها بر منافعی که به‌صراحت و روشنی بیان شده است.

فهرست مندرجات

- ۱- [منافع شراب و قمار](#)
  - ۱.۱- [سودهای مادی یا منافع خیالی](#)
  - ۱.۲- [تسکین بعضی بیماری‌ها](#)
  - ۱.۳- [پدیدآمدن برخی ویژگی‌ها به‌صورت موقت](#)
- ۲- [سرچشمه شیوع شراب و قمار در قدیم](#)
- ۳- [زیان‌های شراب و قمار](#)
- ۴- [پانوس](#)
- ۵- [منبع](#)

منافع شراب و قمار

← سودهای مادی یا منافع خیالی

منظور از سودها و منافع پراکنده، گذرا و محدودی که [شراب و قمار](#) برای مردم دارد، و این آیه با تعبیر "[و منافع للناس](#)"، به آنها اشاره نموده، می‌تواند سودهای مادی که از راه فروش [شراب](#) به دست می‌آید باشد یا منافع خیالی که به سبب [تخدير](#) حاصل از مستی شراب و [غفلت](#) از [غم](#) و غصه‌ها باشد.
^[۱] [مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۱۹، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۷۴ ش.](#)

← تسکین بعضی بیماری‌ها

شاید از قبیل تأثیر شراب در تسکین بعضی [بیماری](#) ها باشد؛ نظیر تسهیل هضم، تکثیر ادرار، تقویت [شهوت](#) .

← پدیدآمدن برخی ویژگی‌ها به‌صورت موقت

مراد پدید آوردن بی‌باکی در میدان [جنگ](#) و ستیزه و یا [محبت](#) و نشاط گذرا، یا باز شدن دست می‌گسار و قمارباز به بخشش مورد نظر باشد.

سرچشمه شیوع شراب و قمار در قدیم

از اینها گذشته، آنچه از نظر عامه مردم سود پنداشته شده و همین از قدیم، منشأ و سبب شیوع [شراب و قمار](#) گردیده، همان انصراف از دردهای درونی، حوادث و گریز از واقعیات زندگی و تسکین موقت است. مردمی که نه چون حیوانات فاقد درک‌اند و نه چون انسان متمدنی درک برتر و [ایمان](#) و هدفی دارند و معنای زندگی را نفهمیده‌اند، ناچار باید همین شعله دودآلود و بی‌فروغ [خرد](#) و [اندیشه](#) را یکسر خاموش کنند و خود را به مرتبه دیگر حیوانات تنزل دهند و به لانه و پناهگاه‌های خیالی روی آورند.
^[۲] [طالقانی، سیدمحمود، پرتوی از قرآن، ج ۲، ص ۱۲۵، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش.](#)

منافع ذکر شده، در برابر زبان‌های فوق‌العاده اخلاقی، اجتماعی و بهداشتی آن بسیار ناچیز است. بنابراین هیچ انسان عاقلی برای آن سود کم به این همه زیان تن در نمی‌دهد. گناهی که در آنهاست، زیادتز از منافع آنها بوده؛ زیرا استفاده‌های آنها محدود، ولی گناه آنها موجب غضب پروردگار [عالم](#) می‌گردد؛ در صورتی که در برابر آن، نفع ناچیز و محدودی به دست آمده است.

[۳] طالقانی، سیدمحمود، پرتوی از قرآن، ج ۲، ص ۱۲۵، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش.

[۴] [مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۱۹، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۷۴ ش.](#)

[۵] حقی بروسوی، اسماعیل، تفسیر روح البیان، ج ۱، ص ۳۳۸، دارالفکر، بیروت، بی‌تا.

[۶] طبرسی، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تحقیق و مقدمه، بلاغی، مجدجواد، ج ۲، ص ۵۵۷، انتشارات ناصر خسرو، تهران، چاپ سوم، ۱۳۷۲ ش.

پانویس

۱. [↑ مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۱۹، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۷۴ ش.](#)
۲. [↑ طالقانی، سیدمحمود، پرتوی از قرآن، ج ۲، ص ۱۲۵، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش.](#)
۳. [↑ طالقانی، سیدمحمود، پرتوی از قرآن، ج ۲، ص ۱۲۵، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش.](#)
۴. [↑ مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۱۹، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۷۴ ش.](#)
۵. [↑ حقی بروسوی، اسماعیل، تفسیر روح البیان، ج ۱، ص ۳۳۸، دارالفکر، بیروت، بی‌تا.](#)
۶. [↑ طبرسی، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تحقیق و مقدمه، بلاغی، مجدجواد، ج ۲، ص ۵۵۷، انتشارات ناصر خسرو، تهران، چاپ سوم، ۱۳۷۲ ش.](#)

منبع

[پانگاه اسلام کوئیت](#).

رده‌های این صفحه : [آیات الاحکام](#) | [تفسیر](#) | [قرآن شناسی](#)